

VERSLAG Atelier belangenorganisaties VKA Duurzame Polder

24 januari 2024, Gemeentehuis Oss

Op 24 januari 2024 organiseerde team Duurzame Polder het laatste atelier voor belangenorganisaties over het concept-VKA. De avond werd begeleid door Team Duurzame Polder, H+N+S en Open Kaart. De volgende organisaties waren aanwezig:

Windcollectief Oss	Behoud Lithse Polder	IVN Oss
Brabants Landschap	Westelijke Polder	Eijgen Polder Energie
ZLTO	Agrarische natuurvereniging	IVN Den Bosch
Heemkundekring Maasdorpen	Buurtvereniging Het Gewande	Windpark Den Bosch

Het projectteam presenteert het voorstel van het Voorkeursalternatief (VKA) zoals dat recent naar de gemeenteraden van Oss en 's-Hertogenbosch is gestuurd in raadsinformatiebrieven. De dia's zijn opgenomen in bijlage 1 (dia's presentatie atelier 24 januari 2024.pdf).

Windcollectief Oss is erg teleurgesteld

- Dit VKA betekent een verdere inperking van het gebied
- Dit VKA is niet economisch haalbaar, dit was al bekend na de analyse van de business case door Witteveen & Bos
- Vragen voor de raad: Hoe kijkt de gemeente naar economische haalbaarheid van het plan, hoe gaan we die een plek geven in de ontwikkeling?
- Dit is een gemiste kans, zo komen we in een impasse en zijn er alleen maar verliezers
- We zijn in gesprek met o.a. natuurorganisaties over een oplossingsgericht VKA, waar iedereen het over eens kan zijn
- Volledige bijdrage WCO in de bijlage 2 (Tekst Windcollectief reactie atelier 24-1-'24 op concept-VKA Duurzame Polder.pdf)

Vanuit de projectorganisatie wordt geantwoord dat dit signaal duidelijk is, maar dat dit concept-VKA invulling geeft aan de opwek van 0,514 PJ die door de raad in Oss is gevraagd (hoofdpogave).

Brabants Landschap vindt het VKA *een gemiste kans*

- Koppelkansen gemist, nu iedereen in de polder weer op eigen eiland
- Brabants Landschap komt met een alternatief voorstel waarin alle partijen meedoen
- Voorbeeld koppelkans: molens meer verspreiden door de polder betekent dat veel effectiever biodiversiteit kan worden bevorderd

ZLTO stelt dat de *Westelijke Polder groter* is dan de Duurzame Polder

- Natuur kan ook elders op beter geschikte plekken, zie dijkversterking Lith - Bokhoven
- Dan kan de landbouw in de polder door blijven gaan

Heemkundekring Maasdorpen vindt het een *goed VKA*

- Als we nu weer zaken gaan veranderen zijn we weer terug bij af

Buurtvereniging Het Gewande vindt het VKA *niet zo'n gekke uitkomst*

- Gaan we iets doen aan de nachtelijke rode lampen, bv. met transpondertechniek?
- Wie gaat de ontwikkelkansen oppakken, hoe gaat dat gebeuren?

IVN Oss is *niet tevreden*

- Landbouwprogramma Westelijke Polder wordt overgenomen in het Programma, de Bouwsteen die wij hebben opgesteld en aangeleverd, ook?
- Waar komt de maat van 500 meter afstand tot natuur vandaan?
- In hoeverre zijn er boven de Maas windparken gepland? Wat weten we van de cumulatieve effecten?
- Wat zijn de consequenties voor de weidevogels?

IVN Den Bosch is *teleurgesteld en boos*

- Al meer dan 3 jaar betrokken om een integraal plan te maken, snapt dat niet aan al ieders wensen tegemoetgekomen kan worden, maar hoe is de integraliteit geborgd?
- Nu dit niet geborgd is, gaat de politiek zelf shoppen en kiezen.
- Al die tijd vrijwillig betrokken geweest, maar gemeenten doen er gewoon niets mee.

Vanuit de projectorganisatie Duurzame Polder wordt gereageerd dat bestaand beleid in het Programma wordt opgenomen en maatregelen die direct aan plaatsing van de windturbines zijn gerelateerd (b.v. compensatie of verplaatsen rust- en foerageergebied). Andere voornemens en kansen, waaronder maatregelen zoals beschreven in de Bouwsteen van de IVN-afdelingen en Brabants Landschap, worden waar mogelijk ook als ambitie opgenomen in het Programma. Dit wordt op dit moment nog beschouwd. Die voornemens zijn niet allemaal aan windturbines te koppelen maar houden verband met de integrale gebiedsontwikkeling. De financiering/uitvoering van deze ambities wordt daarom niet volledig in het Programma geregeld.

Bureau Witteveen en Bos geeft aan dat de 500 meter afstand voor weidevogelgebied een maat is die uit wetenschappelijk onderzoek komt. Cumulatieve effecten van andere windparken zijn op niveau van de locatiekeuze voor Duurzame Polder onderzocht.

Het VKA is zo gekozen om het gebied waar nu veel weidevogels voorkomen te ontzien.

Eijgen Polder Energie heeft zorg over *economische uitvoerbaarheid* van het VKA

- Als het VKA niet kan worden uitgevoerd, dan ook de financiële participatie niet
- Wat is het effect van windafvang op de economische haalbaarheid?

Behoud Lithse Polder is blij met *dit VKA* (in vergelijking met eerdere alternatieven)

- Sluit aan bij Heemkundekring: VKA zo houden
- Heb je minder windafvang als de rij molens bij de Hertogswetering lager wordt?
- Waar komt de achtste molen in Oss vandaan?
- Opgave kan ook worden ingevuld met 50 ha zon, scheelt weer turbines

Vanuit projectorganisatie is geantwoord dat het aantal turbines in Oss afhankelijk zal zijn van de opwek die volgens het rekenmodel wordt bereikt inclusief de afvang. Het aantal kan daardoor variëren per optie. Er is geen opstelling gemaakt met lagere turbines in 's-Hertogenbosch, omdat de voorkeur is om turbines met dezelfde verschijningsvorm te plaatsen (één windpark). Zonneparken zijn voor dit project geen onderwerp van onderzoek.

Een deelnemer aan het uitvoeringsprogramma Westelijke Polder vindt het *een prima VKA*

- Hoe zit het met natuurcompensatie, waar gaat dat gebeuren?

- Er liggen onbenutte koppelkansen

Natuurcompensatie moet – als dat nodig blijkt - in beginsel plaatsvinden binnen de eigen gemeenten.

Agrarische Natuurvereniging vraagt aandacht voor weidevogels

- Weidevogels belangrijk, werkt op vrijwillige basis, dat moet mogelijk blijven
- De vraag is groter dan de overheid aan budget beschikbaar heeft. Als er budget bij komt uit de energieopwek is dat positief
- Ganzen zijn minder te sturen: ganzen- en smientengebied is op de kaart gekomen terwijl dat nooit lekker gewerkt heeft, is een papieren werkelijkheid

Windpark Den Bosch stelt dat het *rijk het gaat overnemen* als er in Oss geen initiatief tot stand komt en daardoor ontwikkeling in 's-Hertogenbosch zou vertragen.

- Verwijst naar gerechtelijke uitspraak over bevoegdheid

De projectorganisatie kent de uitspraak van de rechter. Vooralsnog blijkt in de stuurgroep met Provincie Noord-Brabant en uit overleg met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat dat de gemeenten in regie blijven.